

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0360/2010

7.12.2010

JELENTÉS

a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén
létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló tanácsi
rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS))

Jogi Bizottság

Előadó: Tadeusz Zwiefka

Az eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
- ***II Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
- ***III Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogszabálytervezetben javasolt jogalaptól függ.)

A jogszabálytervezet módosításai

A Parlament módosításaiban a jogszabálytervezet módosításait ***félkövér dőlt*** betűkkel jelölik. A *normál dőlt* betűs kiemelés jelzi az illetékes osztályoknak, hogy a jogszabálytervezet mely részeiben javasolnak javításokat a szöveg véglegesítése érdekében (például nyilvánvaló hibák vagy kihagyások esetén egy adott nyelvi változatban). Az ilyen jellegű módosítási javaslatokat az érintett osztályok hagyják jóvá.

A jogszabálytervezettel módosítani kívánt, már létező jogszabályra vonatkozó valamennyi módosítás fejléce egy harmadik és egy negyedik sort is tartalmaz, amelyekben a létező jogszabály, illetve érintett rendelkezésének megjelölése található. Egy már létező jogszabály Parlament által módosítani kívánt – ám a jogszabálytervezet által nem módosított – rendelkezésének idézett részei ***félkövér*** betűkkel szerepelnek. Az ilyen részekben az esetleges törléseket a következőképpen kell jelölni: [...].

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	33
VÉLEMÉNY AZ ÁLLAMPOLGÁRI JOGI, BEL- ÉS IGAZSÁGÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	36
VÉLEMÉNY A NŐJOGI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	53
AZ ELJÁRÁS	62

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (0315/2010 – 2010/0067(CNS))

(Különleges jogalkotási eljárás– konzultáció)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2010)0105),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikkének (3) bekezdésére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlammal (C7–0102/2010),
 - tekintettel a 2010. június 16-i álláspontjára¹, mely szerint jóváhagyja a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló tanácsi határozattervezetet,
 - tekintettel a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló, 2010. július 12-i 2010/405/EU tanácsi határozatra²,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2010. július 14-i véleményére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére és 74g. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A6-0360/2010),
1. jóváhagyja a Bizottság módosított javaslatát;
 2. felhívja a Bizottságot, hogy ennek megfelelően változtassa meg javaslatát az Európai Unió működéséről szóló szerződés 293. cikkének (2) bekezdése értelmében;
 3. felszólítja a Bizottságot a 2201/2003 EK rendelet módosítására irányuló javaslat benyújtására, mely egy fórumot biztosító záradék sürgösségi jelleggel történő hozzáadására korlátozódna, a rendelet ígért, általános felülvizsgálata előtt.
 4. felhívja a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlammal arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
 5. felkéri a Tanácsot a Parlammal való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
 6. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak,

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0216.

² HL L 189., 2010.7.22., 12. o.

valamint a nemzeti parlamenteknek.

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat 2 bevezető hivatkozás

A Bizottság által javasolt szöveg

tekintettel a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés jóváhagyásáról szóló, [...]i [...] tanácsi határozatra,⁷

⁷HL L [...], [...], [...] o.

Módosítás

tekintettel a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló, **2010. július 12-i 2010/405/EU** tanácsi határozatra¹,

¹ HL L 189., 2010.7.22., 12.o.

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat 1 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Az Unió azt a célt tűzte maga elé, hogy fenntartja és fejleszti az Uniót mint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget, ahol biztosított a személyek szabad mozgása. E térség fokozatos kialakítása érdekében az **Uniónak** a határon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben való igazságügyi együttműködésre vonatkozó intézkedéseket **kell elfogadnia**.

Módosítás

(1) Az Unió azt a célt tűzte maga elé, hogy fenntartja és fejleszti az Uniót mint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget, ahol biztosított a személyek szabad mozgása. E térség fokozatos kialakítása érdekében az **Unió** a határon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben való igazságügyi együttműködésre vonatkozó intézkedéseket **fogad el, különösen, ha ez szükséges a belső piac megfelelő működéséhez**.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat 2 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) Az Európai Unió működéséről szóló

Módosítás

(2) Az Európai Unió működéséről szóló

szerződés **81. cikkének (3) bekezdésével** összhangban a **Tanács fogadja el a több államra kiterjedő vonatkozású családi jogi intézkedéseket.**

szerződés **81. cikkével** összhangban **ezeknek az intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a tagállamokban alkalmazandó kollíziós szabályok összeegyeztethetőségének biztosítását célzó intézkedéseket.**

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat 6 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(6) Ezt követően Bulgária, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Luxemburg, Magyarország, Ausztria, Románia és Szlovénia kérést intézett a Bizottsághoz, mely szerint megerősített együttműködést kívánnak létrehozni egymás közt a házassági ügyekben alkalmazandó jog területén, **és felkérték a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot ebből a célból a Tanácsnak.**

Módosítás

(6) Ezt követően **Belgium**, Bulgária, **Németország**, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, **Lettország**, Luxemburg, Magyarország, **Málta**, Ausztria, **Portugália**, Románia és Szlovénia kérést intézett a Bizottsághoz, mely szerint megerősített együttműködést kívánnak létrehozni egymás között a házassági ügyekben alkalmazandó jog területén. **2010. március 3-án Görögország visszavonta kérelmét.**

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat 7 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(7) A Tanács **[...]-án,-én** fogadta el **[...]** határozatát a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról.

Módosítás

(7) A Tanács **2010. július 12-én** fogadta el **2010/405/EU** határozatát a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról.

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat 8 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(8) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 328. cikkének (1) bekezdése szerint megerősített együttműködés annak létrehozásakor valamennyi tagállam számára nyitva áll, feltéve, hogy azok megfelelnek az együttműködésre felhatalmazó határozatban megállapított részvételi feltételeknek. Az együttműködés bármely későbbi időpontban is nyitva áll mindazon tagállamok számára, amelyek e feltételek mellett az annak keretében már elfogadott jogi aktusoknak is megfelelnek.

Módosítás

(8) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 328. cikkének (1) bekezdése szerint megerősített együttműködés annak létrehozásakor valamennyi tagállam számára nyitva áll, feltéve, hogy azok megfelelnek az együttműködésre felhatalmazó határozatban megállapított részvételi feltételeknek. Az együttműködés bármely későbbi időpontban is nyitva áll mindazon tagállamok számára, amelyek e feltételek mellett az annak keretében már elfogadott jogi aktusoknak is megfelelnek.

A Bizottság és a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok gondoskodnak annak előmozdításáról, hogy az együttműködésben a lehető legtöbb tagállam részt vegyen. E rendelet a Szerződéseknek megfelelően csak a részt vevő tagállamokban kötelező teljes egészében és alkalmazandó közvetlenül.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat 9 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(9a) E rendelet tárgyi hatályának és rendelkező részének összhangban kell lennie a 2201/2003/EK rendelettel. Nem alkalmazható azonban a házasság érvénytelenítésére. Ezt a rendeletet csak a házassági kötelékek felbontására vagy lazítására lehet alkalmazni. Az e rendelet kollíziós szabályai által meghatározott jog alkalmazandó a házasság felbontására és a különválásra. A jogképességgel és a házasság érvényességével kapcsolatos előzetes kérdések esetében, valamint az olyan kérdések, mint a házasság

felbontásának vagy a különválásnak a vagyoni jogi következményei, a név, a szülői felelősség, a tartási kötelezettségek vagy egyéb járulékos vonatkozások esetében a vonatkozó részt vevő tagállam kollíziós szabályai alkalmazandók.

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat 10 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

(10) E rendelet területi hatályának egyértelmű kijelölése érdekében meg kell határozni azokat a tagállamokat, amelyek részt vesznek a megerősített együttműködésben.

Módosítás

(10) E rendelet területi hatályának egyértelmű kijelölése érdekében **az 1. cikk (2) bekezdésének megfelelően** meg kell határozni azokat a tagállamokat, amelyek részt vesznek a megerősített együttműködésben.

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat 10 a preambulumbekendés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(10a) E rendelet alkalmazása egyetemes, melynek értelmében egységes kollíziós szabályai kijelölhetik a részt vevő tagállamok jogát, a részt nem vevő tagállamok jogát, vagy olyan államok jogát, amelyek nem tagjai az Európai Uniónak.

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat 11 preambulumbekendés

A Bizottság által javasolt szöveg

(11) Ez a rendelet az eljáró bíróság

Módosítás

(11) Ez a rendelet az eljáró bíróság jellegére tekintet nélkül alkalmazandó.

jellegére tekintet nélkül alkalmazandó.

Adott esetben a bíróságokat a 2201/2003/EK rendelettel összhangban kell megkeresendőnek nyilvánítani.

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat 12 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(12) Annak érdekében, hogy a házaspárnak lehetősége legyen a hozzájuk legközelebb álló jogot megválasztani, illetve hogy választási lehetőség hiányában mégis ez a jog legyen alkalmazandó házasságuk felbontása vagy különválásuk során, akkor is ezt a jogot kell alkalmazni, ha ez nem valamelyik részt vevő tagállam joga. Amennyiben egy másik tagállam joga alkalmazandó, a polgári és kereskedelmi ügyekben Európai Igazságügyi Hálózat létrehozásáról szóló, 2001. május 28-i 2001/470/EK határozattal¹⁰ létrehozott hálózat segítheti a bíróságokat a külföldi jog tartalmáról való tájékozódásban.

¹⁰ HL L 174., 2001.6.27., 25.o.

Módosítás

(12) Annak érdekében, hogy a házaspárnak lehetősége legyen a hozzájuk legközelebb álló jogot megválasztani, illetve hogy választási lehetőség hiányában mégis ez a jog legyen alkalmazandó házasságuk felbontása vagy különválásuk során, akkor is ezt a jogot kell alkalmazni, ha ez nem valamelyik részt vevő tagállam joga. Amennyiben egy másik tagállam joga alkalmazandó, **a 2009. június 18-i 568/2009/EK határozattal módosított²**, a polgári és kereskedelmi ügyekben Európai Igazságügyi Hálózat létrehozásáról szóló, 2001. május 28-i 2001/470/EK tanácsi határozattal létrehozott hálózat¹ segítheti a bíróságokat a külföldi jog tartalmáról való tájékozódásban.

¹HL L 174., 2001.6.27, 25.o.

² **HL L 168., 2009.6.30., 35.o.**

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat 13 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(13) Az európai polgárok mobilitásának növekedésével egyrészt nagyobb rugalmasságra, másrészt nagyobb jogbiztonságra van szükség. E célkitűzésnek való megfelelés érdekében e rendeletnek erősítenie kell a felek autonómiáját a házasság felbontása és a különválás terén, bizonyos mértékű

Módosítás

(13) Az európai polgárok mobilitásának növekedésével egyrészt nagyobb rugalmasságra, másrészt nagyobb jogbiztonságra van szükség. E célkitűzésnek való megfelelés érdekében e rendeletnek erősítenie kell a felek autonómiáját a házasság felbontása és a különválás terén, bizonyos mértékű

lehetőséget teremtve a házasság felbontása és a különválás eljárására alkalmazandó jog megválasztására. ***E lehetőség azonban nem terjedhet ki a házasság érvénytelenítésére, amely szorosan kapcsolódik a házasság érvényességének feltételeihez, és melynek tekintetében nem célszerű a feleknek autonómiát adni.***

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat 14 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(14) A házastársaknak lehetőségük volna *olyan jogot* választani a házasság felbontására és a különválásra irányuló eljáráshoz, amellyel különleges kapcsolatban állnak, illetve választhatnák az eljáró bíróság országa szerinti jogot. A házastársak által választott jog összhangban kell hogy álljon a szerződésekben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában ***meghatározott*** alapvető jogokkal. ***Az a lehetőség, hogy megválasszák a házasság felbontására vagy a különválásra alkalmazandó jogot, nem sértheti a gyermek érdekének elsődlegességét.***

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat 15 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(15) Az alkalmazandó jog meghatározása előtt fontos, hogy a házastársak megismerjék a nemzeti és az uniós jog lényeges elemeit, valamint a házasság felbontására vagy a különválásra alkalmazandó joggal kapcsolatos legújabb fejleményeket. E megfelelő, minőségi információkhoz való hozzáférés biztosítása

lehetőséget teremtve a házasság felbontása és a különválás eljárására alkalmazandó jog megválasztására.

Módosítás

(14) A házastársaknak lehetőségük volna *azon ország jogát* választani a házasság felbontására és a különválásra irányuló eljáráshoz, amellyel különleges kapcsolatban állnak, illetve választhatnák az eljáró bíróság országa szerinti jogot. A házastársak által választott jognak összhangban kell állnia a Szerződésekben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában ***elismert*** alapvető jogokkal.

Módosítás

(15) Az alkalmazandó jog meghatározása előtt fontos, hogy a házastársak megismerjék a nemzeti és az uniós jog lényeges elemeit, valamint a házasság felbontására vagy a különválásra alkalmazandó joggal kapcsolatos legújabb fejleményeket. E megfelelő, minőségi információkhoz való hozzáférés biztosítása

érdekében a Bizottság rendszeresen frissíti interneten elérhető nyilvános információs rendszerét, **melyet** a 2001/470/EK tanácsi határozat **hozott létre**.

érdekében a Bizottság rendszeresen frissíti az **568/2009/EK határozattal módosított** 2001/470/EK tanácsi határozat **által létrehozott**, az interneten elérhető nyilvános információs rendszerében található információkat.

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat 15 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(15a) Amennyiben a házastársak nem tudnak az alkalmazandó jogról megállapodni, közvetítői eljárásnak kell alávetniük magukat, amely legalább egy, bejegyzett közvetítővel lefolytatott konzultációból áll.

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat 16 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(16) A **két házastárs** tudatos választása e rendelet lényeges elve. Mindkét házastársnak pontosan tudnia kell, hogy milyen jogi és szociális következményei vannak az alkalmazandó jog megválasztásának. Az a lehetőség, hogy közös megegyezéssel kiválasszák az alkalmazandó jogot, nem sértheti a két házastárs jogait és esélyegyenlőségét. E tekintetben a nemzeti bírácoknak tisztában kell lenniük annak fontosságával, hogy a **két házastárs** az alkalmazandó jog megválasztására vonatkozó megállapodás jogi következményeinek tudatában válasszon.

(16) A **házastársak** tudatos választása e rendelet lényeges elve. Mindkét házastársnak pontosan tudnia kell, hogy milyen jogi és szociális következményei vannak az alkalmazandó jog megválasztásának. Az a lehetőség, hogy közös megegyezéssel válasszák meg az alkalmazandó jogot, nem sértheti a két házastárs jogait és esélyegyenlőségét. Ezért a **részt vevő** tagállamok bírácainak tisztában kell lenniük annak fontosságával, hogy a **házastársak** az alkalmazandó jog megválasztására vonatkozó megállapodás jogi következményeinek tudatában válasszon.

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat 17 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(17) Indokolt bevezetni egyes biztosítékokat annak érdekében, hogy a házastársak tudatában legyenek választásuk következményeinek. Az alkalmazandó jogra vonatkozó megállapodást írásban kell rögzíteni, dátummal ellátni, melyet alá kell írnia a két félnek. Amennyiben annak a részt vevő államnak a joga, amelyben a házastársak szokásos tartózkodási helye található, további alaki szabályokat ír elő, tiszteletben **kell tartani** ezeket a szabályokat. Ilyen kiegészítő alaki szabályok lehetnek azon részt vevő tagállamokban, ahol a megállapodást házassági szerződésbe kell foglalni.

Módosítás

(17) ***Az anyagi és az alaki érvényességre vonatkozó szabályokat úgy kell megállapítani, hogy azok megkönnyítsék a házastársak számára a tudatos választást, valamint hogy a jogbiztonság és az igazságszolgáltatáshoz való joguk biztosítása érdekében tiszteletben tartsák a hozzájárulásukat. Az alaki érvényességre vonatkozóan*** indokolt bevezetni egyes biztosítékokat annak érdekében, hogy a házastársak tudatában legyenek választásuk következményeinek. Az alkalmazandó jogra vonatkozó megállapodást írásban kell rögzíteni, dátummal ellátni, melyet alá kell írnia a két félnek. Amennyiben annak a részt vevő tagállamnak a joga, amelyben a megállapodás megkötésének időpontjában a házastársak szokásos tartózkodási helye található ***a megállapodás megkötésének időpontjában***, kiegészítő alaki szabályokat ír elő, ezeket a szabályokat tiszteletben kell tartani. Ilyen kiegészítő alaki szabályok lehetnek azon részt vevő tagállamokban, ahol a megállapodást házassági szerződésbe kell foglalni. ***Ha a megállapodás megkötésének időpontjában a házastársak szokásos tartózkodási helye eltérő alaki szabályokat előíró, különböző részt vevő tagországokban van, akkor elegendő ezen országok közül az egyik alaki szabályainak megfelelni. Amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában csak az egyik házastárs szokásos tartózkodási helye található olyan részt vevő tagállamban, amely kiegészítő alaki szabályokat ír elő, tiszteletben kell tartani ezeket a szabályokat.***

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat 18 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(18) Az alkalmazandó jogot kijelölő megállapodást legkésőbb a bíróság **megkereséséig** lehet megkötni és módosítani, illetve az eljárás során is, ha erre az eljáró bíróság országa szerinti jog lehetőséget biztosít. Ebben az esetben elegendő, ha a bíróság az eljáró bíróság országa szerinti jognak megfelelően jegyzőkönyvbe veszi a kijelölés tényét.

Módosítás

(18) Az alkalmazandó jogot kijelölő megállapodást legkésőbb a bíróság **megkeresésének időpontjáig** lehet megkötni és módosítani, illetve az eljárás során is, ha erre az eljáró bíróság országa szerinti jog lehetőséget biztosít. Ebben az esetben elegendő, ha a bíróság az eljáró bíróság országa szerinti jognak megfelelően jegyzőkönyvbe veszi a kijelölés tényét.

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat 19 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(19) Arra az esetre, ha nem választják meg az alkalmazandó jogot, e rendeletnek egy sor kapcsoló tényező alapján harmonizált kollíziós szabályokat kell megállapítania a házastársaknak az érintett joghoz fűződő szoros kapcsolata alapján annak érdekében, hogy megfelelő jogbiztonságot és kiszámíthatóságot biztosítson, és megakadályozza, hogy az egyik házastárs a másikat megelőzve kezdeményezze a válást egy olyan jog alapján, amelyet előnyösebbnek tart saját érdekei védelmének szempontjából. E kapcsoló tényezőket **oly módon választották meg**, hogy a **házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljárást** olyan jog szerint folytassák le, amelyhez a házastársakat szoros kötelek fűzik; e tényezők elsősorban a házastársak szokásos tartózkodási helyét veszik figyelembe.

Módosítás

(19) Arra az esetre, ha nem választják meg az alkalmazandó jogot, e rendeletnek egy sor kapcsoló tényező alapján harmonizált kollíziós szabályokat kell megállapítania a házastársaknak az érintett joghoz fűződő szoros kapcsolata alapján annak érdekében, hogy megfelelő jogbiztonságot és kiszámíthatóságot biztosítson, és megakadályozza, hogy az egyik házastárs a másikat megelőzve kezdeményezze a válást egy olyan jog alapján, amelyet előnyösebbnek tart saját érdekei védelmének szempontjából. E kapcsoló tényezőket **úgy kell megválasztani, hogy biztosítható legyen**, hogy a **házasságfelbontással vagy különválással kapcsolatos eljárásokat** olyan jog szabályozza, amellyel a házastársak szoros kapcsolatban vannak.

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat 19 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(19a) Amikor e rendelet valamely állam jogának alkalmazása céljából az állampolgárságra kapcsoló tényezőként hivatkozik, a többes állampolgárság kérdésének kezelését a nemzeti jog hatáskörébe utalja, amelynek azonban teljes mértékben figyelembe kell vennie az Európai Unió általános elveit.

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat 19 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(19b) Amennyiben a bíróságot a különválás házasságfelbontássá történő változtatása céljából keresik meg, és a felek nem választották meg az alkalmazandó jogot, akkor a különválásra alkalmazott jogot kell alkalmazni a házasság felbontására is. Ez a fajta folytonosság segítené a felek számára a kiszámíthatóságot, és növelné a jogbiztonságot. Ha a különválásra alkalmazott jog nem rendelkezik a különválás házasságfelbontássá történő változtatásáról, akkor a házasság felbontására a jogválasztás hiányában alkalmazandó kollíziós szabályok vonatkoznak. Ez nem akadályozhatja meg a házastársakat, hogy e rendeletben meghatározott egyéb szabályok alapján kérelmezzék a házasság felbontását.

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat 20 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(20) Bizonyos esetekben mindig az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni, például ha az alkalmazandó jog nem teszi lehetővé a válást, vagy az egyik házastársnak neme miatt nem biztosít azonos jogokat a házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz.

Módosítás

(20) Bizonyos esetekben mindig az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni, például ha az alkalmazandó jog nem teszi lehetővé a válást, vagy az egyik házastársnak neme miatt nem biztosít azonos jogokat a házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz. ***Ez azonban nem érintheti a közrendi záradékot (ordre public).***

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat 21 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(21) Kivételes körülmények között, a közérdekre vonatkozó megfontolások alapján a részt vevő tagállamok bíróságai számára lehetővé kell tenni a külföldi **jog** figyelmen kívül hagyását, ha valamely konkrét esetben annak alkalmazása nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen lenne az eljáró bíróság országának közrendjével. A bíróságok ugyanakkor nem alkalmazhatják a közrenddel kapcsolatos kivételt egy másik **tagállam jogának** kizárása céljából, ha ez sértené az Európai Unió Alapjogi Chartáját és különösen annak 21. cikkét, amely a diszkrimináció minden formájának tilalmáról rendelkezik.

Módosítás

(21) Kivételes körülmények között, a közérdekre vonatkozó megfontolások alapján a részt vevő tagállamok bíróságai számára lehetővé kell tenni a külföldi **jogi rendelkezések** figyelmen kívül hagyását, ha valamely konkrét esetben annak alkalmazása nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen lenne az eljáró bíróság országának közrendjével. A bíróságok ugyanakkor nem alkalmazhatják a közrenddel kapcsolatos kivételt egy másik állam **jogi rendelkezésének** kizárása céljából, ha ez sértené az Európai Unió Alapjogi Chartáját és különösen annak 21. cikkét, amely a diszkrimináció minden formájának tilalmáról rendelkezik.

Módosítás 24

**Rendeletre irányuló javaslat
21 a preambulumbekkezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(21a) Amennyiben e rendelet arra a körülményre hivatkozik, hogy az eljáró bíróság szerinti részt vevő tagállam joga nem rendelkezik a házasság felbontásáról, ezt úgy kell értelmezni, hogy az adott tagállam joga nem terjed ki a házasság felbontásának jogintézményére. Ilyen esetben jelen rendelet értelmében a bíróság nem kötelezhető arra, hogy házasságfelbontást hirdessen ki. Amennyiben e rendelet arra a körülményre hivatkozik, hogy az eljáró bíróság szerinti részt vevő tagállam joga a szóban forgó házasságot a felbontási eljárás céljából érvénytelennek tekinti, ezt úgy kell értelmezni, hogy az adott tagállam joga szerint ilyen házasság nem létezik. Ilyen esetben jelen rendelet értelmében a bíróság nem kötelezhető arra, hogy házasságfelbontást kimondó végzést vagy különvállást mondjon ki.

Módosítás 25

**Rendeletre irányuló javaslat
22 preambulumbekkezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(22) Mivel vannak olyan államok és részt vevő tagállamok, amelyekben két vagy több jogrendszer vagy szabályozás vonatkozik az e rendelet által szabályozott kérdésekre, szükség van olyan rendelkezésre, amely szabályozza e rendelet alkalmazandóságának mértékét ezen államok és részt vevő tagállamok különböző területi egységeiben.

(22) Mivel vannak olyan államok és részt vevő tagállamok, amelyekben két vagy több jogrendszer vagy szabályrendszer vonatkozik az e rendelet által szabályozott kérdésekre, szükség van olyan rendelkezésre, amely szabályozza e rendelet alkalmazandóságának mértékét ezen államok és részt vevő tagállamok különböző területi egységeiben, *illetve e rendelet alkalmazandóságának mértékét a személyek különböző kategóriái tekintetében ezen államokban és részt*

vevő tagállamokban.

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat 22 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(22a) Amennyiben nincsenek szabályok az alkalmazandó jog kijelölésére, akkor azoknak a házastársaknak, akik az egyikük állampolgársága szerinti állam jogát választották, és ha ez az állam több, a házasság felbontására vonatkozóan saját jogrendszerrel vagy szabályozással rendelkező területi egységet tartalmaz, azt is meg kell jelölniük, hogy melyik területi egység jogában egyeztek meg.

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat 24 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(24) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájában **foglalt** elveket, különös tekintettel annak 21. cikkére, amely tilt minden megkülönböztetést, így a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetést. A részt vevő tagállamok bíróságainak e jogok és elvek tiszteletben tartásával kell alkalmazni ezt a rendeletet,

(24) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat és az Európai Unió Alapjogi Chartájában **elismert** elveket, különös tekintettel annak 21. cikkére, amely tiltja a nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, életkor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetést. A részt vevő tagállamok bíróságainak e jogok és elvek tiszteletben tartásával kell alkalmazni ezt a rendeletet,

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat 1 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Alkalmazási terület

Hatály

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat 1 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) A rendelet nem vonatkozik az alábbi kérdésekre, akkor sem, ha azok házasság felbontására, illetve különválásra irányuló eljárások keretein belül csupán előzetes kérdésként merülnek fel:

(a) természetes személyek jogképessége;

(b) házasság létezése, érvényessége vagy elismertetése;

(c) házasság érvénytelenítése;

(d) házastársak neve;

(e) a házasság vagyoni jogi következményei;

(f) szülői felelősség;

(g) tartási kötelezettségek;

(h) hitelek vagy örökösödések.

Indokolás

A preambulumbekkezdésben és a rendelkező részekben egyaránt pontosítani kell a rendelet hatályát, legalább a kizárások tekintetében.

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat 1 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) E rendelet alkalmazásában „részt vevő tagállam” minden olyan tagállam, amely részt vesz a házasság felbontására vagy a különválásra irányuló eljárások során alkalmazandó jogról szóló megerősített együttműködésben, a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló, [...] -i [...] tanácsi határozat alapján.

Módosítás

(2) E rendelet alkalmazásában „részt vevő tagállam”: minden olyan tagállam, amely részt vesz a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jogról szóló megerősített együttműködésben, a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködésre való felhatalmazásról szóló, **2010. július 12-i 2010/405/EU** tanácsi határozat **vagy egy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 331. cikke (1) bekezdésének második vagy harmadik albekezdésének megfelelően elfogadott határozat** alapján.

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat 1 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

1a. cikk

Kapcsolat a 2201/2003/EK rendelettel
E rendelet nem érinti a 2201/2003/EK rendelet alkalmazását.

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat 1 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

1b. cikk

Fogalommeghatározás
E rendelet alkalmazásában „bíróság”: a

rész tvevő tagállamok valamennyi, az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben joghatósággal rendelkező hatósága.

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat
2 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Egyetemes alkalmazás

Módosítás

(a magyar nyelvű változatot nem érinti)

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat
3 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A házastársak ***közös megegyezéssel megválaszthatják*** a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó ***jogot***, feltéve, hogy ez ***a jog összhangban áll a szerződésekből és az Európai Unió alapjogi chartájában meghatározott alapvető jogokkal és a közrend elvével, különös tekintettel a következőkre:***

Módosítás

(1) A házastársak ***megállapodhatnak*** a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó ***jog kijelöléséről***, feltéve, hogy ez ***az alábbi jogok egyike:***

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat
3 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) ***a házastársak utolsó közös szokásos tartózkodási helye szerinti*** állam joga, amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában egyik ***házastárs*** még mindig ebben az államban ***tartózkodik;***

Módosítás

b) ***azon*** állam joga, ***amelynek területén a házastársak utoljára szokásos tartózkodási hellyel rendelkeztek,*** amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában ***az egyik házastársnak*** még mindig ebben az államban ***van a tartózkodási helye; vagy***

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) *az egyik* házastársnak *a megállapodás megkötése időpontjában* meglévő állampolgársága szerinti állam joga;

Módosítás

c) *bármely* házastársnak *abban az időpontban* meglévő állampolgársága szerinti állam joga, *amikor a megállapodást megkötik; vagy*

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) az eljáró bíróság országa szerinti jog.

Módosítás

(a magyar nyelvű változatot nem érinti)

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A **(4)** bekezdés sérelme nélkül az alkalmazandó jog kijelöléséről szóló megállapodás bármikor megköthető és módosítható, de legkésőbb a bíróság *megkeresése előtt*.

Módosítás

(2) A **(3)** bekezdés sérelme nélkül az alkalmazandó jog kijelöléséről szóló megállapodás bármikor megköthető és módosítható, de legkésőbb a bíróság *megkeresésének időpontjában*.

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A (2) bekezdésben említett megállapodást írásba kell foglalni, dátummal kell ellátni, és azt mindkét

Módosítás

(3) Amennyiben az eljáró bíróság országa szerinti jog úgy rendelkezik, a házastársak a bíróság előtt az eljárás során is

házastársnak alá kell írnia. A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés egyenértékű az írásos formával.

Amennyiben annak a részt vevő államnak a joga, amelyben a megállapodás megkötésének időpontjában a házastársak szokásos tartózkodási helye található, további alaki szabályokat ír elő az ilyen típusú megállapodások tekintetében, alkalmazni kell ezeket a szabályokat.

Amennyiben a házastársak szokásos tartózkodási helye különböző részt vevő tagállamokban van, és e tagállamok jogai különböző alaki szabályokat írnak elő, alaki szempontból érvényes a megállapodás, ha megfelel az ezen országok egyikének jogában rögzített feltételeknek.

kijelölhetik az alkalmazandó jogot. Ebben az esetben a bíróság az eljáró bíróság országa szerinti jognak megfelelően jegyzőkönyvbe veszi a kijelölés tényét.

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Ha az eljáró bíróság országa szerinti jog lehetővé teszi, a házastársak az eljárás során a bíróság előtt is kijelölhetik az alkalmazandó jogot. Ebben az esetben a bíróság az eljáró bíróság országa szerinti jognak megfelelően jegyzőkönyvbe veszi a kijelölés tényét.

Módosítás

törölve

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat 3 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

3a. cikk

Hozzájárulás és anyagi érvényesség

1. A jogválasztásról szóló megállapodás vagy valamely megállapodási feltétel meglétét és érvényességét azon jog határozza meg, amely a megállapodás vagy megállapodási feltétel érvényessége esetében e rendelet alapján irányadó lenne.

2. A házastárs azonban annak megállapítása érdekében, hogy hozzájárulását nem adta meg, hivatkozhat azon ország jogára, amelyben a bíróság megkeresése időpontjában szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, ha a körülményekből az tűnik ki, hogy nem lenne ésszerű magatartása következményeinek az (1) bekezdésben meghatározott jognak megfelelően történő meghatározása.

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat 3 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

3b. cikk

Alaki érvényesség

1. A 3. cikk (1) és (2) bekezdésében említett megállapodást írásba kell foglalni, dátummal kell ellátni, és azt mindkét házastársnak alá kell írnia. A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés egyenértékű az írásos formával.

2. Amennyiben annak a részt vevő tagállamnak a joga, amelyben a megállapodás megkötésének időpontjában a házastársak szokásos tartózkodási helye található, kiegészítő alaki szabályokat ír elő az ilyen típusú megállapodások tekintetében, alkalmazni kell ezeket a szabályokat.

3. Amennyiben a megállapodás megkötése időpontjában a házastársak szokásos

tartózkodási helye különböző részt vevő tagállamokban van, és ezen államok jogai különböző alaki szabályokat írnak elő, alaki szempontból akkor érvényes a megállapodás, ha megfelel az ezen országok egyikének jogában rögzített feltételeknek.

4. Amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában csak az egyik házastárs szokásos tartózkodási helye található részt vevő tagállamban, és ez az állam kiegészítő alaki előírásokat határoz meg az ilyen típusú megállapodások tekintetében, ezeket a követelményeket kell alkalmazni.

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat 4 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

4a. cikk

A különválás házasságfelbontássá történő változtatása

1. A különválás házasságfelbontássá történő változtatása esetén a házasság felbontására a különválásra alkalmazott jogot kell alkalmazni, kivéve, ha a felek a 3. cikknek megfelelően másként döntöttek.

2. Ha azonban a különválásra alkalmazott jog nem rendelkezik a különválás házasságfelbontássá történő változtatásáról, akkor a 4. cikk alkalmazandó, kivéve, ha a felek a 3. cikknek megfelelően másként döntöttek.

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat
5 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

Az eljáró bíróság országa szerinti jog (*lex fori*) alkalmazása

Amennyiben a 3. vagy 4. cikk szerint alkalmazandó jog nem teszi lehetővé a válást, vagy az egyik házastársnak neme miatt nem biztosít azonos jogokat a házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz, az eljáró bíróság országa szerinti jogot (*lex fori*) kell alkalmazni.

Módosítás

Az eljáró bíróság országa szerinti jog alkalmazása

Amennyiben a 3. vagy 4. cikk szerint alkalmazandó jog nem rendelkezik a házasság felbontásáról, vagy az egyik házastársnak neme miatt nem biztosít azonos jogokat a házasság felbontásához vagy a különváláshoz, az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni.

Módosítás 45

Rendeletre irányuló javaslat
7 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

7a. cikk

Eltérések a nemzeti jogban

E rendeletben semmi nem kötelezi a jogában a házasság felbontásáról nem rendelkező vagy a szóban forgó házasság érvényességét a felbontási eljárások céljából el nem ismerő részt vevő tagállamok bíróságait arra, hogy e rendelet alkalmazásában házasságfelbontást mondjanak ki.

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat
8 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

Egynél több jogrendszerrel rendelkező országok

Módosítás

Két vagy több jogrendszerrel rendelkező országok – ***területek szerint***

1. Ha egy állam több olyan területi egységből áll, amelyek mindegyike saját jogszabályokkal rendelkezik a házasság felbontása és a különválás tekintetében, úgy az egyes területi egységeket államként kell kezelni az e rendelet alapján alkalmazandó jog megállapítása céljából.

1. Ha egy állam több olyan területi egységből áll, amelyek mindegyike saját jogszabályokkal rendelkezik a házasság felbontása és a különválás tekintetében, úgy az egyes területi egységeket államként kell kezelni az e rendelet alapján alkalmazandó jog megállapítása céljából.

1a. Ilyen államok esetében:

a) az adott államban lévő szokásos tartózkodási helyre való bármely hivatkozás az adott állam valamely területi egységén belüli szokásos tartózkodási helyre vonatkozik,

b) az állampolgárságra történő bármely hivatkozás az adott állam joga által meghatározott területi egységre, vagy vonatkozó szabályok hiányában a házastársak által választott területi egységre, vagy választás hiányában arra a területi egységre vonatkozik, amelyhez az egyik vagy mindkét házastársat a legszorosabb kapcsolat fűzi.

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat 8 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

8a. cikk

Két vagy több jogrendszerrel rendelkező államok – személyközi kollíziók

Olyan államok esetében, amelyek az e rendelet által szabályozott kérdések tekintetében a személyek különböző kategóriáira vonatkozóan két vagy több jogrendszerrel vagy szabályrendszerrel rendelkeznek, az állam jogára történő hivatkozás az adott állam hatályos szabályai által kijelölt jogrendszerre vonatkozik. Ilyen szabályok hiányában az a jogrendszer vagy szabályrendszer alkalmazandó, amelyhez a házastársat

vagy házastársakat a legszorosabb kapcsolat fűzi.

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat 8 b cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

8b. cikk

***E rendelet alkalmazásának mellőzése
belső kollízió esetén***

***Az olyan részt vevő tagállamok, ahol
különböző jogrendszerek vagy
szabályrendszerek alkalmazandók az e
rendelet által szabályozott kérdésekre,
nem kötelesek e rendeletet alkalmazni a
kizárólag az ilyen különböző
jogrendszerek vagy szabályrendszerek
következtében felmerülő kollíziók esetén.***

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat 9 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a) az alkalmazandó jog megválasztásáról
szóló megállapodásra vonatkozó alaki
szabályok; valamint

a) az alkalmazandó jog megválasztásáról
szóló megállapodásra vonatkozó alaki
***előírások a 3b. cikk (2)–(4) bekezdésének
megfelelően;*** valamint

Módosítás 50

Rendeletre irányuló javaslat 10 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

1. E rendelet kizárólag azokra a bírósági

1. E rendelet kizárólag azokra a bírósági

eljárásokra és a 3. cikkben említett egyezményekre alkalmazandó, amelyeket a 13. cikkben meghatározott alkalmazási **időpontot követően** indítottak vagy kötöttek.

eljárásokra és a 3. cikkben említett megállapodásokra alkalmazandó, amelyeket a 13. cikkben meghatározott alkalmazási **időpontnál nem korábban** indítottak vagy kötöttek.

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat 10 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Ha egy részt vevő állam joga szerint e rendelet alkalmazási időpontját megelőzően kötöttek az alkalmazandó jog megválasztására vonatkozó megállapodást, ez a megállapodás ***hatályba lép, ha megfelel a 3. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében szereplő feltételeknek.***

Módosítás

Ha azonban e rendelet alkalmazási időpontját megelőzően kötöttek az alkalmazandó jog megválasztására vonatkozó megállapodást, ez a megállapodás ***is érvényes, amennyiben összhangban van a 3a. és 3b. cikkel.***

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat 11 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) Ez a rendelet nem érinti azoknak a ***kétoldalú vagy többoldalú*** egyezményeknek az alkalmazását, amelyeknek e rendelet elfogadásakor egy vagy több részt vevő tagállam részes fele, és amelyek – ***a részt vevő tagállamok az Európai Unió működéséről szóló szerződés 351. cikke szerinti kötelezettségeinek sérelme nélkül*** – ***az e rendelet által szabályozott kérdésekre vonatkoznak.***

Módosítás

(1) Ez a rendelet nem érinti azoknak a ***nemzetközi*** egyezményeknek az alkalmazását, amelyeknek e rendelet, ***vagy az 1. cikk (2) bekezdésében említett határozat*** elfogadásakor egy vagy több részt vevő tagállam részes fele, és amelyek ***a házasság felbontására vagy a különválásra vonatkozó kollíziós szabályokat állapítanak meg.***

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat 11 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) *Az (1) bekezdéssel ellentétben* a részt vevő tagállamok *között ez* a rendelet *élvez* elsőbbséget *azokkal az* egyezményekkel szemben, *amelyek az e rendelet által szabályozott kérdésekre vonatkoznak, és amelyeknek a részt vevő tagállamok részes felei.*

Módosítás

(2) *Az e rendeletben szabályozott kérdések vonatkozásában azonban e rendelet – mint a részt vevő tagállamok közötti rendelet – elsőbbséget élvez a kizárólag két vagy több tagállam között megkötött egyezményekkel szemben.*

Módosítás 54

Rendeletre irányuló javaslat 12 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

A Bizottság legkésőbb /e rendelet alkalmazási időpontja után öt évvel/ jelentést nyújt be e rendelet alkalmazásáról az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak. Adott esetben ezt a jelentést a rendelet módosítására irányuló javaslatok kísérik.

Módosítás

1. A Bizottság legkésőbb e rendelet alkalmazási időpontja után öt évvel és azt követően ötévente jelentést nyújt be e rendelet alkalmazásáról az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak. Adott esetben ezt a jelentést a rendelet kiigazítására irányuló javaslatok kísérik.

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat 12 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

1a. A részt vevő tagállamok ennek érdekében közlik a Bizottsággal az e rendeletnek a bíróságaik általi alkalmazására vonatkozó információkat.

Módosítás

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat 13 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 331. cikke (1) bekezdése második vagy harmadik albekezdésének megfelelően elfogadott határozat szerint részt vevő tagállamok számára ez a rendelet a vonatkozó határozatban megjelölt dátumtól kezdődően alkalmazandó.

INDOKOLÁS

Az előadó elismeri a rendelet szükségességét, bár tudatában van, hogy annak korlátozott hatálya nagy mértékű csalódottságot eredményez majd az állampolgárok és a gyakorló ügyvédek körében. Ennek egyik oka a megerősített együttműködési eljárásból adódó korlátozásokban keresendő. Az előadó bízik abban, hogy a rendelet elfogadásakor más tagállamok is csatlakozni fognak.

Nagy vonalakban az előadó úgy véli, hogy a Tanács által megvitatott változtatások a Bizottság javaslatát illetően ésszerűnek bizonyulnak, ezért azok nagyrésztét átvette, noha némi változtatással kiegészítve. Ezen kívül több saját módosításra is javaslatot tesz.

Először is nem tartja kívánatosnak azt az elgondolást, mely szerint a hatály lényegében véve meghatározatlan maradna. Ezért egy preambulumbekzdésben és egy bekezdésben is kifejti, mely dolgokra nem terjed ki a rendelet hatálya.

Másodszor úgy véli, mielőtt a felek a jogválasztás mellett vagy annak elvetése mellett döntenek, a megkeresett bíróságnak meg kellene győződnie arról, hogy a felek megfelelő jogtanácsadásban részesültek.

Harmadszor az előadó egyetért azzal, hogy a tagállamoktól kizárólag a felbontási eljárás céljából sem követelhető meg, hogy házasságként ismerjenek el egy olyan aktust, mely az állam joga szerint nem minősül annak, és ugyanígy ellentétes lenne a szubszidiaritás elvével, ha egy olyan tagállam bíróságát köteleznék házasságfelbontás kimondására, melynek joga erről nem rendelkezik. Ennél fogva üdvözli a 7. cikk Tanács részéről történő hozzáadását.

Mindazonáltal a *forum necessitatis*ről szóló rendelkezés hiányában (melynek a megerősített együttműködési folyamat során elfogadott rendelethez történő hozzáadása lehetetlen lenne) a 7a. cikkben kifejtett rendelkezés rendkívül problematikus, mivel a rendeletben semmi nem kötelezi a jogában a házasság felbontásáról nem rendelkező vagy a szóban forgó házasság érvényességét a felbontási eljárások céljából el nem ismerő részt vevő tagállamok bíróságait arra, hogy e rendelet alkalmazásában házasságfelbontást mondjanak ki. Ennek oka, hogy a házasság felbontására és a különválásra vonatkozó joghatósági szabályok a 2201/2003/EK rendeletben ügdyöntőnek számítanak. A rendelet vonatkozó cikkei így szólnak:

1. SZAKASZ

A házasság felbontása, a különválás és a házasság érvénytelenítése

3 cikk

Általános joghatóság

1. A házasság felbontásával, különválással vagy a házasság érvénytelenítésével kapcsolatos ügyekben annak a tagállamnak a bíróságai rendelkeznek joghatósággal,

(a) amelynek területén:

- a házastársak szokásos tartózkodási hellyel rendelkeznek, vagy

- a házastársak legutóbb szokásos tartózkodási hellyel rendelkeztek, amennyiben egyikük még mindig ott tartózkodik, vagy

- az alperes szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, vagy

- közös kérelem esetén a házastársak egyike szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, vagy

- a kérelmező szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, ha a kérelem benyújtását közvetlenül megelőzően legalább egy évig ott tartózkodott, vagy

- a kérelmező szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, amennyiben a kérelem benyújtását közvetlenül megelőzően legalább hat hónapig ott tartózkodott, és vagy az adott tagállam állampolgára, vagy az Egyesült Királyság és Írország esetében ott van a „domicile”-ja (lakóhelye);

(b) amelynek mindkét házastárs állampolgára, illetve az Egyesült Királyság és Írország esetében mindkét házastárs ott rendelkezik „domicile”-l (lakóhellyel).

2. E rendelet alkalmazásában a „domicile” (lakóhely) megegyezik az Egyesült Királyság és Írország jogrendszerében alkalmazott kifejezés jelentésével.

4 cikk

Viszontkereset

....

5 cikk

A különválás házasságfelbontássá történő változtatása

...

6 cikk

A 3., 4. és 5. cikk szerinti joghatóság kizárólagos jellege

Azon házastárs ellen, aki:

(a) valamely tagállam területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik; or

(b) valamely tagállam állampolgára, illetve az Egyesült Királyság és Írország tekintetében „domicile”-l (lakóhellyel) rendelkezik az utóbbi tagállamok egyikének területén,

más tagállamban kizárólag a 3., 4. és 5. cikknek megfelelően indítható eljárás.

7 cikk

Fennmaradó joghatóság

....

A probléma legjobban egy példával illusztrálható. Az alkalmazandó jogra vonatkozó új rendelet érvényben van. A és B különböző tagországok állampolgárai, akik azonos neműek közötti házasságra léptek az egyik tagországban, amely ilyen házasságokat lehetővé tevő jogszabályt vezetett be. Szokásos tartózkodási hellyel rendelkeztek három éven keresztül egy olyan tagországban, amely nem teszi lehetővé az azonos neműek közötti házasságot, de a

megerősített együttműködési folyamat keretében részt vett az alkalmazandó jogra vonatkozó rendelet elfogadásában. A és B szeretnék felbontani a házasságukat. A 2201/2003/EK rendelet szabályai értelmében ilyen esetekben kizárólag azoknak a tagországoknak a bíróságai érvényesek, amelyekben szokásos tartózkodási hellyel rendelkeznek. Ha a házasság felbontásának céljával a helyi bírósághoz fordulnak, akkor az adott bíróságnak el kell fogadnia a joghatóságot, ugyanakkor a 7a. cikket kell alkalmazni, és a házasság nem bontható fel. Megjegyzendő, hogy házasság felbontása esetében a 2201/2003/EK. rendelet nem rendelkezik a joghatóságról való megállapodásról, sem az eset átadásáról egy, az eljárás szempontjából jobb helyzetben lévő bíróság számára.

Ez teljesen igazságtalan az érintett házaspárral szemben, akik igen kényelmetlen helyzetbe kerülnének és rengeteg időt veszítenének, miközben a házasságfelbontási eljárást egy másik, a 3. cikknek megfelelő joghatósággal rendelkező bíróság elé próbálják vinni.

Ezt a problémát egy *forum necessitatis*ról szóló rendelkezés keretében lehetne legjobban kezelni, amely megvalósítható lenne a 2201/2003/EK. rendelet módosításával, tekintve a megerősített együttműködési folyamatra vonatkozó bírálatokat, illetve azt a tényt, hogy a szóban forgó rendeletre vonatkozó javaslat csak az alkalmazandó jog meghatározását érinti.

A parlament 2008. október 21-i jogi állásfoglalása a 2201/2003/EK rendelet joghatóság tekintetében történő módosításáról és a házassági ügyekben alkalmazandó jogra vonatkozó szabályok bevezetéséről szóló tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatról (COM(2006)0399 C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS))¹ tartalmaz egy javaslatot egy *forum necessitatis*ra vonatkozó cikkekre, amely a következőképpen szól:

7a. cikk

Forum necessitatis

Ha az e rendelet szerint hatáskörrel rendelkező bíróság olyan tagállamban található, amelynek joga a házasság felbontásáról nem rendelkezik, vagy nem ismeri el a kérdéses házasság létét vagy érvényességét, a joghatóság a következő tagállamot illeti:

(a) az egyik házastárs állampolgársága szerinti tagállamra; vagy

(b) arra a tagállamra, amelyben a házasságot kötötték.

*Tekintettel arra, hogy a Bizottság 2012-ig nem köteles felülvizsgálni a 2201/2003/EK. rendeletet, és valójában jóval később fogja azt megtenni, az előadó javasolja a Bizottság kezdeményezési jogának megsértése nélkül az intézmények arra való ösztönzését, hogy sürgősségi jelleggel álljanak elő egy, a rendeletet módosító javaslattal, mely egy *forum necessitatis*ra vonatkozó záradék hozzáadására korlátozódna.*

¹ A6 - 0361/2008.

29.11.2010

VÉLEMÉNY AZ ÁLLAMPOLGÁRI JOGI, BEL- ÉS IGAZSÁGÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Jogi Bizottság részére

a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS))

A vélemény előadója: Evelyne Gebhardt

RÖVID INDOKOLÁS

E rendeletre irányuló javaslat célja, hogy egyértelmű és átfogó jogi keretet hozzon létre, amely magában foglalja az alkalmazandó jogra vonatkozó szabályokat, bizonyos fokú autonómiát biztosítva az érintettek számára. A válás mellett döntő „nemzetközi” házaspárokra mindeddig a 2201/2003/EK tanácsi rendelet („Brüsszel IIa”) ¹ joghatósági szabályait kell alkalmazni, amelyek lehetővé teszik, hogy a házastársak több különböző joghatósági ok közül válasszanak. Amint egy házasság felbontására vonatkozó eljárással egy tagállam bíróságaihoz fordulnak, az alkalmazandó jogot e tagállam kollíziós szabályai szerint határozzák meg. Azonban a különböző tagállamok kollíziós szabályai nagyon eltérnek egymástól. A nemzeti kollíziós szabályok e különbözősége „nemzetközi” válások esetében számos problémához vezethet. A jogbiztonság hiányán kívül – amely abból ered, hogy a házastársak számára nehezen eldönthető, hogy melyik jog lesz alkalmazandó az esetükre – a Bizottság valós veszélynek tekinti a „bíróságra rohanást” is: ez a kifejezés arra a helyzetre vonatkozik, amikor a jobban értesült házastárs igyekszik a másikat megelőzve ahhoz a bírósághoz fordulni, amely az ő érdekeit jobban szolgáló jogot alkalmazza. A Bizottság javaslatának célja, hogy csökkentse az említett veszélyt és ellensúlyozza a fenti hiányosságokat elsősorban úgy, hogy a felek számára lehetővé teszi az alkalmazandó jog közös megegyezésen alapuló kiválasztását, és tekintetbe veszi a 2201/2003/EK rendeletnek a joghatóság tekintetében történő módosításáról és a házassági ügyekben alkalmazandó jogra vonatkozó szabályok bevezetéséről szóló tanácsi rendeletről szóló 2008. október 21-i parlamenti jogalkotási állásfoglalást².

¹ A Tanács 2201/2003/EK rendelete (2003. november 27.) a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről, HL L 338., 2003.12.23., 1. o.

² Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0502.

A 3. cikk újítást jelent, mivel első alkalommal vezeti be a házastársak számára annak lehetőségét, hogy közös megegyezéssel kijelöljék a házasságuk felbontására vonatkozó eljárásban alkalmazandó jogot. Az előadó szerint ésszerűnek tűnik azon lehetőség biztosítása is, hogy a házastársak szokásos tartózkodási helye szerinti állam jogát válasszák, ahol a megállapodás megkötésének időpontjában laknak, valamint azon állam jogát, amelyben a házasságot kötötték.

Az eljáró bíróság országa szerinti jog alkalmazására vonatkozó szabályt (lex fori), amikor az alkalmazandó jog nem teszi lehetővé a házasság felbontását vagy a különválást, ki kell egészíteni a szükségképpen hatáskörrel rendelkező és illetékes bíróságra (forum necessitatis) vonatkozó szabállyal, amely a határon átnyúló esetekben bizonyos feltételek teljesülésétől függően joghatósággal ruházza fel egy másik tagállam bíróságát.

Emellett ügyelni kell arra, hogy a felek választása a tények és körülmények teljes ismeretében történjen, tehát mindkét házastárs megfelelő információkkal rendelkezzen döntésének konkrét következményeiről. Ebben a tekintetben el kell gondolkodni arról, hogy mi a legjobb mód annak biztosítására, hogy a joghatóságról való megállapodást aláíró felek teljes körű és megbízható információt kapjanak az aktus aláírása előtt. Az is fontos, hogy az információkhoz való hozzáférést a házastársak egyéni anyagi helyzetétől függetlenül biztosítsák. Meg kell jegyeznünk annak fontosságát is, hogy a két házastárs a házasságuk felbontása esetén pontos és teljes körű tájékoztatást kapjon az alkalmazandó jogra vonatkozó választásuk következményeit illetően, főleg azért, mert a tagállamok joga számos ponton jelentősen eltér (például a válás okai és formái, kimondásának feltételei, a különélés megkövetelt időtartama és az eljárást érintő egyéb meghatározó szempontok). Emellett mivel a jogszabályok módosulnak, előfordulhat, hogy az alkalmazandó jog kijelöléséről egy adott időpontban aláírt megállapodás már nem felel meg a felek jogos elvárásainak akkor, amikor hatását kifejti, mivel a szóban forgó állam jogszabályai időközben megváltoztak. Az előadó ezért e tekintetben üdvözli a Bizottság javaslatát.

MÓDOSÍTÁS:

Az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság felhívja a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele a következő javaslatokat:

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat 9 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(9) E rendelet célja, hogy egyértelmű és teljes jogi keretet alakítson ki a részt vevő tagállamokban a házasság felbontására és a

Módosítás

(9) E rendelet célja, hogy egyértelmű és teljes jogi keretet alakítson ki a részt vevő tagállamokban a házasság felbontására és a

különválásra irányuló eljárások során alkalmazandó jog tekintetében, valamint megfelelő megoldásokat biztosítson az európai polgároknak a jogbiztonság, a kiszámíthatóság és a rugalmasság tekintetében, továbbá kiküszöbölje annak lehetőségét, hogy az egyik házastárs a másikat megelőzve kezdeményezze a válást annak érdekében, hogy az eljárást olyan jog szerint folytassák le, amelyet e fél saját érdekei szempontjából kedvezőbbnek ítél.

különválásra irányuló eljárások során alkalmazandó jog tekintetében, valamint megfelelő megoldásokat biztosítson az európai polgároknak a jogbiztonság, a kiszámíthatóság és a rugalmasság tekintetében, továbbá kiküszöbölje annak lehetőségét, hogy az egyik házastárs **vagy bejegyzett élettárs** a másikat megelőzve kezdeményezze a válást annak érdekében, hogy az eljárást olyan jog szerint folytassák le, amelyet e fél saját érdekei szempontjából kedvezőbbnek ítél.

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat 12 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(12) Annak érdekében, hogy a házaspárnak **lehetősége** legyen a hozzájuk legközelebb álló jogot megválasztani, illetve hogy választási lehetőség hiányában mégis ez a jog legyen alkalmazandó házasságuk felbontása vagy különválásuk során, akkor is ezt a jogot kell alkalmazni, ha ez nem valamelyik részt vevő tagállam joga. Amennyiben egy másik tagállam joga alkalmazandó, a polgári és kereskedelmi ügyekben Európai Igazságügyi Hálózat létrehozásáról szóló, 2001. május 28-i 2001/470/EK határozattal létrehozott hálózat segítheti a bíróságokat a külföldi jog tartalmáról való tájékozódásban.

Módosítás

(12) Annak érdekében, hogy a házaspárnak **vagy a bejegyzett élettársaknak lehetőségük** legyen hozzájuk közel álló alkalmazandó jogot választani, illetve hogy választási lehetőség hiányában mégis ez a jog legyen alkalmazandó házasságuk felbontása vagy különválásuk, **illetve bejegyzett élettársi kapcsolatuk megszüntetése** során, akkor is ezt a jogot kell alkalmazni, ha ez nem valamelyik részt vevő tagállam joga. Amennyiben egy másik tagállam joga alkalmazandó, a polgári és kereskedelmi ügyekben Európai Igazságügyi Hálózat létrehozásáról szóló, 2001. május 28-i 2001/470/EK határozattal létrehozott hálózat segítheti a bíróságokat a külföldi jog tartalmáról való tájékozódásban.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat 13 preambulumbekkezdés

(13) Az európai polgárok mobilitásának növekedésével egyrészt nagyobb rugalmasságra, másrészt nagyobb jogbiztonságra van szükség. E célkitűzésnek való megfelelés érdekében e rendeletnek erősítenie kell a felek autonómiáját a házasság felbontása és a különválás terén, bizonyos mértékű lehetőséget teremtve a házasság felbontása és a különválás eljárására alkalmazandó jog megválasztására. E **lehetőség azonban nem terjedhet ki** a házasság érvénytelenítésére, **amely szorosan kapcsolódik a házasság érvényességének feltételeihez, és melynek tekintetében nem célszerű a feleknek autonómiát adni.**

(13) Az európai polgárok mobilitásának növekedésével egyrészt nagyobb rugalmasságra, másrészt nagyobb jogbiztonságra van szükség. E célkitűzésnek való megfelelés érdekében e rendeletnek erősítenie kell a felek autonómiáját a házasság felbontása és a különválás terén, bizonyos mértékű lehetőséget teremtve a házasság felbontása és a különválás eljárására alkalmazandó jog megválasztására. E **lehetőségnek ki kell terjednie** a házasság **és a bejegyzett élettársi kapcsolat** érvénytelenítésére **is a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog gyakorlásának különböző formáit érintő hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében.**

Módosítás 4

Rendelethez irányuló javaslat 14 preambulumbekkezdés

(14) A házastársaknak lehetőségük volna olyan jogot választani a házasság felbontására és a különválásra irányuló eljáráshoz, amellyel különleges kapcsolatban állnak, illetve választhatnák az eljáró bíróság országa szerinti jogot. A házastársak által választott jog összhangban kell hogy álljon a szerződésekben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott alapvető jogokkal. Az a lehetőség, hogy megválasszák a házasság felbontására vagy a különválásra alkalmazandó jogot, nem sértheti a gyermek érdekének elsődlegességét.

(14) A házastársaknak **vagy a bejegyzett élettársaknak** lehetőségük volna olyan jogot választani a házasság felbontására és a különválásra, **illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetésére** irányuló eljáráshoz, amellyel különleges kapcsolatban állnak, illetve választhatnák az eljáró bíróság országa szerinti jogot. A házastársak **vagy a bejegyzett élettársak** által választott jognak összhangban kell állnia a szerződésekben és az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott alapvető jogokkal. Az a lehetőség, hogy megválasszák a házasság felbontására vagy a különválásra, **illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetésére** alkalmazandó jogot, nem sértheti a gyermek érdekének elsődlegességét. **Különösen abban az**

esetben, ha a házasság felbontása vagy a különválás a házastársak gyermekeit is érinti, a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jogszabályok tekintetbe vehetik a Charta 24. cikkében meghatározott alapelveket, kiemelten hangsúlyozva a gyermekek érdekeit, az őket érintő döntések során a véleményük meghallgatására vonatkozó kötelezettséget, illetve a mindkét szülővel való rendszeres személyes és közvetlen kapcsolattartás fenntartásához fűződő jogukat, kivéve, ha ez érdekeikkel ellentétes.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat 15 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(15) Az alkalmazandó jog meghatározása előtt fontos, hogy a házastársak megismerjék a nemzeti és az uniós jog *lényeges elemeit*, valamint a házasság felbontására vagy a különválásra alkalmazandó joggal kapcsolatos legújabb fejleményeket. E megfelelő, minőségi információkhoz való hozzáférés biztosítása érdekében a Bizottság rendszeresen frissíti interneten elérhető nyilvános információs rendszerét, melyet a 2001/470/EK tanácsi határozat hozott létre.

Módosítás

(15) Az alkalmazandó jog meghatározása előtt fontos, hogy a házastársak **vagy a bejegyzett élettársak** megismerjék a nemzeti és az uniós jog, valamint a házasság felbontásával vagy a különválással, **illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetésével kapcsolatos eljárások lényeges elemeire vonatkozó legújabb fejleményeket, ideértve a közvetítés lehetőségét is. A házastársakat tájékoztatni kell az érintett tagállamok jogszabályainak megfelelően a válás különböző formáiról, illetve a válás kimondásának feltételeiről.** E megfelelő, minőségi információkhoz való hozzáférés biztosítása érdekében a Bizottság rendszeresen frissíti interneten elérhető nyilvános információs rendszerét, melyet a 2001/470/EK tanácsi határozat hozott létre, **a bontóper helye szerinti tagállamnak pedig a házastársak rendelkezésére kell bocsátania minden szükséges információt.**

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat 16 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(16) A két házastárs tudatos választása e rendelet lényeges elve. Mindkét házastársnak pontosan tudnia kell, hogy milyen jogi és szociális következményei vannak az alkalmazandó jog megválasztásának. Az a lehetőség, hogy közös megegyezéssel kiválasszák az alkalmazandó jogot, nem sértheti a két házastárs jogait és esélyegyenlőségét. E tekintetben a nemzeti bírácoknak tisztában kell lenniük annak fontosságával, hogy a két házastárs az alkalmazandó jog megválasztására vonatkozó megállapodás jogi következményeinek tudatában válasszon.

Módosítás

(16) A két házastárs **vagy bejegyzett élettárs** tudatos választása e rendelet alapvető elve. Mindkét házastársnak/**bejegyzett élettársnak** pontosan tudnia kell, hogy milyen jogi és szociális következményei vannak az alkalmazandó jog megválasztásának. Az a lehetőség, hogy közös megegyezéssel kiválasszák az alkalmazandó jogot, nem sértheti a két házastárs **vagy bejegyzett élettárs** jogait és esélyegyenlőségét. Ezért a nemzeti bírácoknak tisztában kell lenniük annak fontosságával, hogy a két házastárs/**bejegyzett élettárs** az alkalmazandó jog megválasztására vonatkozó megállapodás jogi következményeinek tudatában válasszon.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat 17 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(17) Indokolt bevezetni egyes biztosítékokat annak érdekében, hogy a házastársak tudatában legyenek választásuk következményeinek. Az alkalmazandó jogra vonatkozó megállapodást írásban kell rögzíteni, dátummal ellátni, melyet alá kell írnia a két félnek. Amennyiben annak a részt vevő államnak a joga, amelyben a házastársak szokásos tartózkodási helye található, további alaki szabályokat ír elő, tiszteletben kell tartani ezeket a szabályokat. Ilyen kiegészítő alaki

Módosítás

(17) Biztosítékokat kell bevezetni annak érdekében, hogy a házastársak/**bejegyzett élettársak** tudatában legyenek választásuk következményeinek. Az alkalmazandó jogra vonatkozó megállapodást írásban kell rögzíteni, dátummal ellátni, melyet alá kell írnia a két félnek. Amennyiben annak a részt vevő államnak a joga, amelyben a házastársak/**bejegyzett élettársak** szokásos tartózkodási helye található, további alaki szabályokat ír elő, tiszteletben kell tartani ezeket a szabályokat. Ilyen kiegészítő alaki

szabályok lehetnek azon részt vevő tagállamokban, ahol a megállapodást házassági szerződésbe kell foglalni.

szabályok lehetnek azon részt vevő tagállamokban, ahol a megállapodást házassági szerződésbe kell foglalni.

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat 19 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(19) Arra az esetre, ha nem választják meg az alkalmazandó jogot, e rendeletnek egy sor kapcsoló tényező alapján harmonizált kollíziós szabályokat kell megállapítania a házastársaknak az érintett joghoz fűződő szoros kapcsolata alapján annak érdekében, hogy megfelelő jogbiztonságot és kiszámíthatóságot biztosítson, és megakadályozza, hogy az egyik házastárs a másikat megelőzve kezdeményezze a válást egy olyan jog alapján, amelyet előnyösebbnek tart saját érdekei védelmének szempontjából. E kapcsoló tényezőket oly módon választották meg, hogy a házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljárást olyan jog szerint folytassák le, amelyhez a házastársakat szoros kötelek fűzik; e tényezők elsősorban a házastársak szokásos tartózkodási helyét veszik figyelembe.

Módosítás

(19) Arra az esetre, ha nem választják meg az alkalmazandó jogot, e rendeletnek egy sor kapcsoló tényező alapján harmonizált kollíziós szabályokat kell megállapítania a házastársaknak/**bejegyzett élettársaknak** az érintett joghoz fűződő szoros kapcsolata alapján annak érdekében, hogy megfelelő jogbiztonságot és kiszámíthatóságot biztosítson, és megakadályozza, hogy az egyik házastárs **vagy bejegyzett élettárs** a másikat megelőzve kezdeményezze a válást, **vagy különélést, vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetését** egy olyan jog alapján, amelyet előnyösebbnek tart saját érdekei védelmének szempontjából. E kapcsoló tényezőket oly módon választották meg, hogy a házasság felbontására vagy különválásra, **illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetésére** irányuló eljárást olyan jog szerint folytassák le, amelyhez a házastársakat/**bejegyzett élettársakat** szoros kötelek fűzik; e tényezők elsősorban a házastársak/**bejegyzett élettársak** szokásos tartózkodási helyét veszik figyelembe.

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat 20 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(20) Bizonyos esetekben mindig az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni, például ha az alkalmazandó jog nem teszi lehetővé **a válást**, vagy az egyik házastársnak **neme miatt** nem biztosít azonos jogokat a házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz.

Módosítás

(20) Bizonyos esetekben mindig az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni, például ha az alkalmazandó jog nem teszi lehetővé **a házasság felbontását vagy a különválást, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetését**, vagy az egyik házastársnak/bejegyzett élettársnak az **Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkében foglalt tilalomba ütköző okokból** nem biztosít azonos jogokat a házasság felbontására vagy különválásra, **illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetésére** irányuló eljáráshoz.

Módosítás 10

**Rendeletre irányuló javaslat
22 a preambulumbekkezdés (új)**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(22a) A „szokásos tartózkodási hely” kifejezés jelentését e rendelet célkitűzéseivel összhangban kell értelmezni. A jelentését a bírónak kell eseti jelleggel meghatározni a ténybeli alapokon. E kifejezés nem a nemzeti jog szerinti fogalomra utal, hanem egy önálló uniós jogi fogalomra.

Módosítás 11

**Rendeletre irányuló javaslat
1 cikk – 1 bekezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) E rendelet olyan esetekben alkalmazandó, amikor különböző országok joga között kell választani a házasság felbontására **vagy** a különválásra irányuló

(1) E rendelet olyan **nemzetközi** esetekben alkalmazandó, amikor különböző országok joga között kell választani házasság felbontására, a különválásra, **illetve a**

eljárások során.

házasság érvénytelenítésére és a bejegyzett élettársi kapcsolatok megszüntetésére
irányuló eljárások során.

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A házastársak közös megegyezéssel megválaszthatják a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jogot, feltéve, hogy ez a jog összhangban áll a szerződésekben és az Európai Unió alapjogi chartájában meghatározott alapvető jogokkal és a közrend elvével, különös tekintettel a következőkre:

Módosítás

(1) A házastársak ***vagy a bejegyzett élettársak*** közös megegyezéssel megválaszthatják a házasság felbontására és a különválásra, ***illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetésére*** alkalmazandó jogot, feltéve, hogy ez a jog összhangban áll a szerződésekben és az Európai Unió alapjogi chartájában meghatározott alapvető jogokkal és a közrend elvével, különös tekintettel a következőkre:

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a házastársak utolsó közös szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga, amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában egyik házastárs még mindig ebben az államban tartózkodik;

Módosítás

b) a házastársak/***bejegyzett élettársak*** utolsó közös szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga, amennyiben a megállapodás megkötésének időpontjában egyik házastárs még mindig ebben az államban tartózkodik, ***feltéve, hogy e jog alkalmazása nem érinti hátrányosan a gyengébb helyzetben lévő házastársat vagy élettársat;***

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) *az eljáró bíróság országa szerinti jog.*

Módosítás

d) *annak az államnak a joga, amelyben a házasságot kötötték vagy az élettársi kapcsolatot bejegyezték;*

Indokolás

Ésszerűnek tűnik, hogy az alkalmazandó jog kiválasztása céljából a többi mellé ezt a kritériumot is felvegyük, és az eljáró bíróság országa szerinti jogra vonatkozó kritériumot visszavonjuk a gyengébb fél védelme érdekében.

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) a „szokásos tartózkodási hely” fogalma a kérdéses személy rendes lakóhelyét jelenti.

Indokolás

A szokásos tartózkodási hely meghatározását úgy kell megadni, hogy az önkényes értelmezés lehetőleg elkerülhető legyen. Természetesen a bíróságnak a meghatározás alkalmazása előtt minden releváns tényt meg kell vizsgálnia.

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A (4) bekezdés sérelme nélkül az alkalmazandó jog kijelöléséről szóló megállapodás bármikor megköthető és módosítható, de legkésőbb a bíróság megkeresése előtt.

Módosítás

(2) A (4) bekezdés sérelme nélkül az alkalmazandó jog kijelöléséről szóló megállapodás bármikor megköthető és módosítható, de legkésőbb a bíróság megkeresése előtt. *A megállapodásnak tartalmaznia kell a házasság felbontására*

*vagy a különválásra vonatkozó
nézeteltérések megoldására irányuló
közvetítés igénybevételének lehetőségét.*

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 3 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben annak a részt vevő államnak a joga, amelyben a megállapodás megkötésének időpontjában a házastársak szokásos tartózkodási helye található, további alaki szabályokat ír elő az ilyen típusú megállapodások tekintetében, alkalmazni kell ezeket a szabályokat. Amennyiben a házastársak szokásos tartózkodási helye különböző részt vevő tagállamokban van, és e tagállamok jogai különböző alaki szabályokat írnak elő, alaki szempontból érvényes a megállapodás, ha megfelel az ezen országok egyikének jogában rögzített feltételeknek.

Módosítás

Amennyiben annak a részt vevő államnak a joga, amelyben a megállapodás megkötésének időpontjában a házastársak/**bejegyzett élettársak** szokásos tartózkodási helye található, további alaki szabályokat ír elő az ilyen típusú megállapodások tekintetében, alkalmazni kell ezeket a szabályokat. Amennyiben a házastársak/**bejegyzett élettársak** szokásos tartózkodási helye különböző részt vevő tagállamokban van, és e tagállamok jogai különböző alaki szabályokat írnak elő, alaki szempontból érvényes a megállapodás, ha megfelel az ezen országok egyikének jogában rögzített feltételeknek.

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 3 bekezdés – 2 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Ha a megállapodás egy házassági szerződés része, teljesíteni kell e házassági szerződés alaki követelményeit.

Indokolás

Azon helyzetek egyértelművé tétele, amikor a nemzeti jog vagy a házassági szerződés házassági szerződést ír elő.

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Ha az eljáró bíróság országa szerinti jog lehetővé teszi, a házastársak az eljárás során a bíróság előtt is kijelölhetik az alkalmazandó jogot. Ebben az esetben a bíróság az eljáró bíróság országa szerinti jognak megfelelően jegyzőkönyvbe veszi a kijelölés tényét.

Módosítás

(4) Ha az eljáró bíróság országa szerinti jog lehetővé teszi, a házastársak/**bejegyzett élettársak** az eljárás során a bíróság előtt is kijelölhetik az alkalmazandó jogot. Ebben az esetben a bíróság az eljáró bíróság országa szerinti jognak megfelelően jegyzőkönyvbe veszi a kijelölés tényét.

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat 4 cikk – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

A 3. cikk szerinti jogválasztás hiányában a házasság felbontására és a különválásra azon állam joga alkalmazandó:

Módosítás

A 3. cikk szerinti jogválasztás hiányában a házasság felbontására, a különválásra, **a házasság érvénytelenítésére és a bejegyzett élettársi kapcsolatok megszüntetésére csökkenő sorrendben** azon állam joga alkalmazandó:

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat 4 cikk – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg

a) amelyben a bíróság megkeresése időpontjában a házastársak közös szokásos tartózkodási helye található; vagy ennek hiányában

Módosítás

a) amelyben a bíróság megkeresése időpontjában a házastársak/**bejegyzett élettársak** szokásos tartózkodási helye található; vagy ennek hiányában

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat
4 cikk – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) amelyben a házastársak utolsó közös szokásos tartózkodási helye található, amennyiben ez a tartózkodási hely a bíróság megkeresésétől számított egy évnél nem régebbi időpontban szűnt meg, és amennyiben a bíróság megkeresésének időpontjában az egyik házastárs még mindig ebben az államban tartózkodott; vagy ennek hiányában

Módosítás

b) amelyben a házastársak/**bejegyzett élettársak** utolsó szokásos tartózkodási helye található, amennyiben ez a tartózkodási hely a bíróság megkeresésétől számított egy évnél nem régebbi időpontban szűnt meg, és amennyiben a bíróság megkeresésének időpontjában az egyik házastárs **vagy élettárs** még mindig ebben az államban tartózkodott; vagy ennek hiányában

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat
4 cikk – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) amelynek a bíróság megkeresése időpontjában a két házastárs állampolgára volt; vagy ennek hiányában

Módosítás

c) amelynek a bíróság megkeresése időpontjában a két házastárs/**bejegyzett élettárs** állampolgára volt, **feltéve, hogy e jog alkalmazása nem érinti hátrányosan a gyengébb helyzetben lévő házastársat vagy élettársat**; vagy ennek hiányában

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat
4 cikk – c a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ca) amelyben a házasságot kötötték, illetve az élettársi kapcsolatot bejegyezték; vagy ennek hiányában

Indokolás

A házasságkötés országának a felek általi megválasztását arra való utalásnak lehet tekinteni, hogy valószínűleg elfogadják az adott ország törvényeit.

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat 4 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

a „szokásos tartózkodási hely” fogalma a kérdéses személy rendes lakóhelyét jelenti.

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat 5. cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Az eljáró bíróság országa szerinti jog alkalmazása

Az eljáró bíróság országa szerinti jog (***lex fori***) és a ***forum necessitatis elveinek*** alkalmazása

Amennyiben a 3. vagy 4. cikk szerint alkalmazandó jog nem teszi lehetővé ***a válást***, vagy az egyik ***házastársnak nemi miatt nem biztosít azonos jogokat*** a házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz, az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni.

(1) Amennyiben a 3. vagy 4. cikk szerint alkalmazandó jog nem teszi lehetővé ***a házasság felbontását vagy a különválást, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetését, vagy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkében foglalt tilalomba ütköző okokból*** a házasság felbontására, ***a különválásra, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetésére*** irányuló eljáráshoz ***való hozzáférés tekintetében hátrányosan megkülönbözteti*** az egyik házastársat ***vagy élettársat***, az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni.

(2) Amennyiben az illetékes joghatóság bírósága olyan tagállamban található, amelynek joga nem teszi lehetővé a házasság felbontását vagy a különválást, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetését, a joghatóságot át kell ruházni:

a) az egyik házastárs vagy élettárs állampolgársága szerinti tagállamra; vagy

b) arra a tagállamra, amelyben a házasságot kötötték, illetve az élettársi kapcsolatot bejegyezték.

Indokolás

Bizonyos esetekben a válást vagy különélést kérelmező, valamely tagállamban élő személyek számára az adott nemzeti jog alkalmazása inkább akadályt jelent. Ezért a különélési jogot vagy válást mint a személyes függetlenség megvalósulását elérni szándékozó személyek érdekeinek elsőbbséget kell tulajdonítani a nemzeti jog alkalmazásával szemben az eljáró bíróság országa szerinti jog alkalmazásával. Ha az illetékes bíróság által alkalmazott jog nem teszi lehetővé a házasság felbontását vagy a különválást, joghatósággal lehet felruházni egy másik tagállam bíróságát, ha teljesül néhány határon átnyúló esettel kapcsolatos feltétel.

ELJÁRÁS

Cím	A megerősített együttműködés végrehajtása a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén		
Hivatkozások	COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS)		
Illetékes bizottság	JURI		
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	LIBE 7.10.2010		
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Evelyne Gebhardt 10.5.2010		
Vizsgálat a bizottságban	23.6.2010	15.11.2010	25.11.2010
Az elfogadás dátuma	25.11.2010		
A zárószavazás eredménye	+: 28	–: 4	0: 16
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Roberta Angelilli, Rita Borsellino, Simon Busuttill, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in ‘t Veld, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Juan Fernando López Aguilar, Clemente Mastella, Véronique Mathieu, Louis Michel, Claude Moraes, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Renate Sommer, Wim van de Camp, Axel Voss, Manfred Weber, Renate Weber, Tatjana Ždanoka		
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Anne Delvaux, Ioan Enciu, Evelyne Gebhardt, Ana Gomes, Stanimir Ilchev, Ádám Kósa, Petru Constantin Luhan, Marie-Christine Vergiat, Cecilia Wikström		

30.11.2010

VÉLEMÉNY A NŐJOGI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Jogi Bizottság részére

a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS))

A vélemény előadója: Angelika Niebler

RÖVID INDOKOLÁS

Háttér:

Az EU egyik fő célkitűzése a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozása és továbbfejlesztése, amelyben biztosított a személyek szabad mozgása. Az eltérő nemzetiségű házastársak házasságának felbontására és különválására alkalmazandó joggal kapcsolatos jogszabályi helyzet európai szinten jelenleg rendkívül zavaros. Ez gyakran a „bírósághoz való versenyfutáshoz” vezet, vagyis a házastársak egyike még a másik előtt kéri a házasság felbontását, annak biztosítása érdekében, hogy az általa saját érdekei szempontjából kedvezőbbnek ítélt jog vonatkozzon az eljárásra. A rendeletre irányuló javaslat célja, hogy jogbiztonságot teremtünk az érintett házastársak számára, és garantáljuk a megbízhatóságot és rugalmasságot.

Mivel a családjog a nemzeti jogalkotás különösen érzékeny területe, a rendeletre irányuló bizottsági javaslat nem a válásjog – és főleg nem a családjog – harmonizációját helyezi előtérbe, hanem közös jogszabályokat javasol annak meghatározására, hogy eltérő nemzetiségű házastársak válása esetén melyik ország jogszabályai irányadók. Jelenleg az EU-ban évente mintegy 300 000 új házasságot kötnek eltérő nemzetiségű partnerek, ezekkel együtt az összes fennálló nemzetközi házasság száma 16 millió. Az egész EU-ban ezek közül a házasságok közül évente 140 000–170 000 végződik válással. Ezek a szám adatok – valamint az, hogy az egész EU-ban rendkívül eltérő jogszabályok érvényesek a válásjog területén – egyértelművé teszik, hogy a házasságok felbontása vagy a különválás eseteiben sürgősen nagyobb jogbiztonságot kell teremteni.

A Bizottság ezért a házasság felbontása vagy különválás esetén a felek autonómiájának

növelését javasolja, azáltal, hogy egy adott kereten belül kiválaszthatják, hogy esetükben melyik jog legyen irányadó. A házastársaknak lehetőséget kell nyújtani arra, hogy olyan ország jogát válasszák, amelyhez különleges szálak fűzik őket, ugyanakkor a választott jognak összhangban kell lennie az Európai Unió közös értékeivel.

Az előadó álláspontja:

A vélemény előadója tartalmilag alapvetően támogatja a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog meghatározására vonatkozó szabályokat.

Az ebben a véleményben javasolt módosítások a bizottsági javaslatot annyiban kívánják kiigazítani, hogy teljesen kizárható legyen a nemi alapon történő megkülönböztetés, egyenlő lehetőségeket lehessen biztosítani mindkét házastársnak és a középpontban a gyermekek jóléte álljon.

Végül pedig, az előadó mindemellett úgy véli, hogy nem a házasság felbontására vagy a különválásra alkalmazandó jogot meghatározó egységes, páneurópai szabályrendszer a végső cél, hanem egy második szakaszban a házasság felbontásának következményeire (vagyonjog, házasság utáni eltartás, nyugdíjjogosultság felosztása) vonatkozó szabályokat is el kell fogadni. A szóban forgó rendelet nem tér ki a házasság felbontásának következményeire.

MÓDOSÍTÁSOK

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság felhívja a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele a következő javaslatokat:

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat 2 a preambulumbekzdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) Az EUMSz. 8. cikke értelmében az Unió valamennyi tevékenysége során az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére és a nemek közti egyenlőség előmozdítására kell törekednie.

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat 15 a preambulumbekzdés (új)

(15a) Amennyiben a házastársak nem tudnak az alkalmazandó jogról megállapodni, közvetítői eljárásnak kell alávetniük magukat, amely legalább egy, bejegyzett közvetítővel lefolytatott konzultációból áll.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat 16 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(16) A két házastárs tudatos választása e rendelet lényeges elve. Mindkét házastársnak pontosan tudnia kell, hogy milyen jogi és szociális következményei vannak az alkalmazandó jog megválasztásának. Az a lehetőség, hogy közös megegyezéssel kiválasszák az alkalmazandó jogot, nem sértheti a két házastárs jogait és esélyegyenlőségét. E tekintetben a nemzeti bírának tisztában kell lenniük annak fontosságával, hogy a két házastárs az alkalmazandó jog megválasztására vonatkozó megállapodás jogi következményeinek tudatában válasszon.

(16) A két házastárs tudatos választása e rendelet lényeges elve. Mindkét házastársnak pontosan tudnia kell, hogy milyen jogi és szociális következményei vannak az alkalmazandó jog megválasztásának. Az a lehetőség, hogy közös megegyezéssel kiválasszák az alkalmazandó jogot, nem sértheti a két házastárs jogait és esélyegyenlőségét. E tekintetben a nemzeti bírának tisztában kell lenniük annak fontosságával, hogy a két házastárs az alkalmazandó jog megválasztására vonatkozó megállapodás jogi következményeinek tudatában válasszon. ***A jogválasztás hitelesítése során mindkét házastársat egyenként kell tájékoztatni az alkalmazandó jog kiválasztásából eredő jogi következményekről. A házastársak jogsegélyének biztosítására vonatkozó nemzeti előírásokat megfelelően kell alkalmazni.***

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat 17 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(17) Indokolt bevezetni egyes biztosítékokat annak érdekében, hogy a házastársak tudatában legyenek választásuk következményeinek. Az alkalmazandó jogra vonatkozó megállapodást írásban kell rögzíteni, dátummal ellátni, melyet alá kell írnia a két félnek. Amennyiben annak a részt vevő államnak a joga, amelyben a házastársak szokásos tartózkodási helye található, további alaki szabályokat ír elő, tiszteletben kell tartani ezeket a szabályokat. Ilyen kiegészítő alaki szabályok lehetnek azon részt vevő tagállamokban, ahol a megállapodást házassági szerződésbe kell foglalni.

Módosítás

(17) *(A módosítás a magyar nyelvi változatot nem érinti.)*

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat 20 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(20) ***Bizonyos esetekben mindig*** az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni, például ha az alkalmazandó jog nem ***teszi lehetővé a válást***, vagy az egyik házastársnak neme miatt nem biztosít azonos jogokat a házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz.

Módosítás

(20) ***Mindig*** az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni, például ha az alkalmazandó jog nem ***rendelkezik a házasság felbontásáról, vagy a különválásról, illetve ha*** az egyik házastársnak neme miatt nem biztosít azonos jogokat ***és bánásmódot*** a házasság felbontásával vagy a különválással kapcsolatban.

Indokolás

Mind a nők, mind a férfiak alapvető jogainak védelme érdekében, házasságfelbontás vagy különválás esetén a feleknek azonos jogokat és bánásmódot kell biztosítani.

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat 20 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(20a) A tagállamoknak meg kell fontolniuk azt a lehetőséget, hogy eltérő kollíziós szabályok esetén a tagállamok eltérő jogrendszerének figyelembevétele mellett ennek a rendeletnek a rendelkezéseit alkalmazzák a bejegyzett élettársi kapcsolatok tekintetében, mindaddig, amíg az ezekre az esetekre vonatkozó konkrét szabályok meg nem születnek. Ezáltal nem válik kötelezővé a bejegyzett élettársi kapcsolatok elismerése.

Indokolás

A rendelet a házasságok felbontása és különválás esetében alkalmazandó, nem vonatkozik azonban a bejegyzett élettársi kapcsolatok megszüntetésére. Az egyéb bejegyzett élettársi kapcsolatokkal szembeni megkülönböztetés megakadályozása érdekében a rendelet hatályát ki kell bővíteni.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat 21 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(21) Kivételes körülmények között, a közérdekre vonatkozó megfontolások alapján a részt vevő tagállamok bíróságai számára lehetővé kell tenni a külföldi jog figyelmen kívül hagyását, ha valamely konkrét esetben annak alkalmazása nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen lenne az eljáró bíróság országának közrendjével. A bíróságok ugyanakkor nem alkalmazhatják a közrenddel kapcsolatos kivételt egy másik tagállam jogának kizárása céljából, ha ez sértené az Európai Unió Alapjogi Chartáját és különösen annak 21. cikkét, amely a diszkrimináció

(21) Kivételes körülmények között, a közérdekre vonatkozó megfontolások alapján a részt vevő tagállamok bíróságai számára lehetővé kell tenni a külföldi jog figyelmen kívül hagyását, ha valamely konkrét esetben annak alkalmazása nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen lenne az eljáró bíróság országának közrendjével. A bíróságok ugyanakkor nem alkalmazhatják a közrenddel kapcsolatos kivételt egy másik tagállam jogának kizárása céljából, ha ez sértené az Európai Unió Alapjogi Chartáját és különösen annak 21. cikkét, amely a diszkrimináció

minden formájának tilalmáról rendelkezik.

minden formájának tilalmáról rendelkezik,
valamint annak 23. cikkét, amely a nemek közötti egyenlőséget biztosítja minden téren.

Indokolás

Az európai polgárok alapvető jogainak tiszteletben tartása érdekében fontos a közrendbe ütközéssel kapcsolatos kivételek korlátozása.

Amendment 8

Rendeletre irányuló javaslat 1 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) E rendelet olyan esetekben alkalmazandó, amikor különböző országok joga között kell választani a házasság felbontására vagy a különválásra irányuló eljárások során.

Módosítás

(1) E rendelet olyan esetekben alkalmazandó, amikor különböző országok joga között kell választani a házasság felbontására vagy a különválásra, **illetve a házasság érvénytelenítésére** irányuló eljárások során..

Indokolás

Bizonyos helyzetekben jelentőséggel bír a nő számára, hogy még nem vált el. Ezért üdvözlendő az alkalmazási terület kibővítése. (A harmadik mondat a magyar változatot nem érinti.)

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat 3 cikk – 3 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A (2) bekezdésben említett megállapodást írásba kell foglalni, dátummal kell ellátni, és azt mindkét házastársnak alá kell írnia. **A megállapodás tartós rögzítését biztosító, elektronikus módon történő bármely közlés egyenértékű az írásos formával.**

Módosítás

(3) A (2) bekezdésben említett megállapodást írásba kell foglalni, dátummal kell ellátni, és azt mindkét házastársnak alá kell írnia, **és közjegyzőnek kell hitelesítenie.**

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat 5 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

Amennyiben a 3. vagy 4. cikk szerint alkalmazandó jog ***nem teszi lehetővé a válást***, vagy az egyik házastársnak neme miatt nem biztosít azonos jogokat a házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz, az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni.

Módosítás

Amennyiben a 3. vagy 4. cikk szerint alkalmazandó jog ***nem rendelkezik a házasság felbontásáról vagy különválásról***, vagy az egyik házastársnak neme miatt nem biztosít azonos jogokat ***és azonos bánásmódot*** a házasság felbontására vagy különválásra irányuló eljáráshoz, az eljáró bíróság országa szerinti jogot kell alkalmazni.

Indokolás

Mind a nők, mind a férfiak alapvető jogainak védelme érdekében, házasságfelbontás vagy különválás esetén a feleknek azonos jogokat és bánásmódot kell biztosítani.

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat 7 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

Az e rendelet által meghatározott jog valamely rendelkezésének alkalmazása csak akkor tagadható meg, ha az alkalmazás nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen az eljáró bíróság országának közrendjével.

Módosítás

Az e rendelet által meghatározott jog valamely rendelkezésének alkalmazása csak akkor tagadható meg, ha az alkalmazás nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen az eljáró bíróság országának közrendjével. ***A bíróságok ugyanakkor nem alkalmazhatják a közrenddel kapcsolatos kivételt egy másik tagállam jogának kizárása céljából, ha ez sértené az Európai Unió Alapjogi Chartáját és különösen annak 21. cikkét, amely a diszkrimináció minden formájának tilalmáról rendelkezik, valamint annak 23. cikkét, amely a nemek közötti egyenlőséget biztosítja minden téren.***

Indokolás

Az európai polgárok alapvető jogainak tiszteletben tartása érdekében fontos a közrendbe ütközéssel kapcsolatos kivételek korlátozása.

ELJÁRÁS

Cím	A megerősített együttműködés végrehajtása a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén	
Hivatkozások	COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS)	
Illetékes bizottság	JURI	
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	FEMM	7.10.2010
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Angelika Niebler	4.5.2010
Vizsgálat a bizottságban	28.10.2010	30.11.2010
Az elfogadás dátuma	30.11.2010	
A zárószavazás eredménye	+: 20	-: 0
	0: 2	
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Andrea Češková, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Iratxe García Pérez, Lívia Járóka, Philippe Juvin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská	
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Izaskun Bilbao Barandica, Vilija Blinkevičiūtė, Antigoni Papadopoulou, Sirpa Pietikäinen	

AZ ELJÁRÁS

Cím	A házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén megvalósuló megerősített együttműködés végrehajtása		
Hivatkozások	COM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS)		
Az Európai Parlamenttel folytatott konzultáció dátuma	28.4.2010		
Illetékes bizottság A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	JURI 7.10.2010		
Véleménynyilvánításra felkért bizottság(ok) A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	LIBE 7.10.2010	FEMM 7.10.2010	
Előadó(k) A kijelölés dátuma	Tadeusz Zwiefka 28.4.2010		
Vizsgálat a bizottságban	31.5.2010	23.6.2010	28.10.2010
Az elfogadás dátuma	2.12.2010		
A zárószavazás eredménye	+: -: 0:	17 0 0	
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Marielle Gallo, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Alajos Mészáros, Evelyn Regner, Dimitar Stoyanov, Alexandra Thein, Tadeusz Zwiefka		
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Piotr Borys, Sergio Gaetano Cofferati, Luis de Grandes Pascual, Vytautas Landsbergis, Kurt Lechner, Angelika Niebler		
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Oreste Rossi		